

Virksomhedsprogram 2020 -2023

Naatsorsueqqissaartarfik Grønlands Statistik

Naatsorsueqqissaartarfik - Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Virksomhedsprogram 2020-2023

Indholdsfortegnelse

1 Baggrund og rammer	2
1.1 Virksomhedsprogram	2
1.2 Statistikloven	2
1.3 FNs principper for offentlig statistik	3
2 Tværgående indsatsområder	4
2.1 Dokumentation og metode	4
2.2 Digitalisering	4
2.3 Opbygning og forbedring af administrative registre	5
2.4 Rekvirerede opgaver	6
2.5 Administrative opgørelser	7
2.6 Formidling	8
2.7 Adgang til anonymiserede eller pseudoanonymiserede mikrodata	9
2.8 Sprog	10
2.9 Greenland in Figures	10
2.10 Surveys og alternative kilder til statistik	11
2.11 Software	12
2.12 Indberetninger til internationale organisationer	12
2.13 FNs verdensmål	13
3 Enkelte statistikområder	15
3.1 Baggrund for bestyrelsens prioriteringer	15
3.2 Udvikling indenfor de nærmest kommende år	16
3.3 Offentlige finanser	16
3.4 Sundhed	16
3.5 Indkomster	17
3.6 Beskæftigelse	17
3.7 Befolkningsstatistik	17
3.8 Indkomstoverførsler og tilskud på socialområdet	18
3.9 Børn anbragt udenfor hjemmet	18
3.10 Personer med handicap	19
3.11 Turisme	19
3.12 Betalingsbalance og udenrigshandel	19
3.13 Arbejdssøgende	20
3.14 Efteruddannelse	20
3.15 Socioøkonomisk befolkningsregnskab	21
3.16 Nationalregnskabet	21
3.17 Kriminalstatistik	22
3.18 Fiskeri	22

4 Forskning	23
4.1 Forskning.....	23
5 Personale	23
5.1 Personale	23
5.2 Rammer i form af overenskomster og bevillinger	23
5.3 Nye kompetencer	23
5.4 Fastholdelse	24
5.5 Rekruttering.....	25
5.6 Konsulenter og ansatte udenfor Grønland	25
6 Brugere	26
6.1 Brugere	26
7 Økonomi	27
7.1 Økonomi.....	27

Virksomhedsprogram 2020-2023

1 Baggrund og rammer

1.1 Virksomhedsprogram

Grønlands Statistiks første virksomhedsprogram blev vedtaget i 2015. Nærværende udgivelse er det sjette virksomhedsprogram. Programmet bevarer temaerne i virksomhedsprogrammet, men opdaterer beskrivelserne med ny viden.

Virksomhedsprogrammet udspringer af en ambition om, at Grønlands Statistiks udviklingsplaner for en længere årrække gøres tilgængelige for offentligheden. Grønlands Statistiks årsberetning har traditionelt indeholdt et fremadskuende afsnit. Virksomhedsprogrammet er imidlertid langt mere detaljeret end de planer, der tidligere har været udgivet. Samtidig med at virksomhedsprogrammet blev introduceret, valgte Grønlands Statistik at reducere omfanget af årsberetningen.

Virksomhedsprogrammet er en rullende 4-årig plan, der hvert år tages op til revision i Grønlands Statistiks bestyrelse og udmøntes i de årlige udgivelsesplaner. Ved de kommende revisioner skal blandt andet digitaliseringsstrategien og grunddataprogrammet yderligere konkretiseres, så betydningen for Grønlands Statistik på konkrete statistikområder bedre kan inddrages i planlægningen.

1.2 Statistikloven

Grønlands Statistik er den centrale myndighed for officiel statistik i Grønland. Grønlands Statistik har til formål at sikre det datamæssige grundlag for analyser af den samfundsmæssige udvikling, for politiske og administrative beslutninger, planlægning og samfundsvidenskabelig forskning.

Grønlands Statistik er organisatorisk placeret under Finansdepartementet. Styreformen for Grønlands Statistik er dog anderledes end i de øvrige styrelser under Departementet. Det overordnede ansvar for Grønlands Statistik varetages af en bestyrelse, der består af fem medlemmer med indsigt i samfundsforhold. Den daglige ledelse varetages af statistikchefen, som tillige repræsenterer institutionen udadtil.

Hovedopgaverne for Grønlands Statistik fremgår af Landstingslov nr. 11 af 29. oktober 1999 om Grønlands Statistik med senere ændringer.

I henhold til loven indsamler, bearbejder og offentliggør Grønlands Statistik statistiske oplysninger om samfundsforhold i Grønland. Grønlands Statistik kan desuden mod betaling påtage sig indsamling, bearbejdning og offentliggørelse af statistiske oplysninger. Endelig varetager Grønlands Statistik opgaver vedrørende internationalt statistisk samarbejde.

Bestyrelsens opgaver, som fremgår af Statistikloven, er at:

- Varetage det overordnede ansvar for Grønlands Statistik.
- Udarbejde forslag til samordning af offentlig statistik.
- Påse, at Grønlands Statistik arbejder i overensstemmelse med formålsbestemmelserne.
- Godkende Grønlands Statistiks langsigtede planlægning af indsatsområderne.
- Godkende Grønlands Statistiks arbejdsplaner.
- Afgive en årlig beretning om institutionens virksomhed til Naalakkersuisut.

1.3 FNs principper for officiel statistik

Grønlands Statistik arbejder efter FNs principper for officiel statistik. Det indebærer bl.a. at:

- Statistikkerne stilles til rådighed for offentligheden på et upartisk grundlag.
- Der præsenteres information om datakilder, metoder og fremgangsmåder for statistikken i overensstemmelse med videnskabelige normer.
- Personoplysninger indsamlet af de statistiske institutioner til statistisk bearbejdning, hvad enten de kan henføres til fysiske eller juridiske personer, skal behandles fortroligt og må udelukkende anvendes til statistiske formål.
- De statistiske institutioner i hvert enkelt land anvender internationale begreber, klassifikationer og metoder, hvilket fremmer sammenhængen og effektiviteten i de statistiske systemer på alle niveauer.

2 Tværgående indsatsområder

2.1 Dokumentation og metode

Grønlands Statistik arbejder for en bedre og mere ensartet dokumentation af de forskellige statistikområder. På hjemmesiden www.stat.gl skal det på alle statistikområder være muligt at finde oplysninger om metode, klassifikation/nomenklatur, kilder, variable og forklaring af centrale begreber for Grønlands Statistiks udgivelser. For alle centrale statistikregistre skal der offentliggøres en oversigt over de variable, som registeret indeholder, bl.a. med henblik på at registrene i højere grad kan bruges til forskning. I første omgang arbejdes der med registre på personområdet.

Grønlands Statistik modtog i 2016, 2017 og 2018 betaling fra NordForsk for at deltage i et projekt, som har til formål at styrke den fælles nordiske registerforskning. En afledt gevinst af projektet er en ramme til i fremtiden at sikre bedre dokumentation af Grønlands Statistiks registre.

Grønlands Statistik bruger samme bruger adgang til dokumentation af registre som kendt fra statistikbanken. Når dokumentationen gøres tilgængelig for alle, vil Grønlands Statistik igangsætte oplysningsvirksomhed med henblik på at gøre opmærksom på dette nye tilbud.

2.2 Digitalisering

Naalakkersuisut har i 2014 vedtaget en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi. I forbindelse med implementering af de konkrete projekter vil Grønlands Statistik formodentlig opleve et øget arbejdspress. På længere sigt er der imidlertid flere elementer i strategien, som kan give Grønlands Statistik nye muligheder.

Digitaliseringsstrategien anser bedre basale grunddata om personer (CPR), virksomheder (CVR), bygninger samt geografiske data (for eksempel adresseoplysninger) som afgørende for en øget digitalisering. For Grønlands Statistik kan bedre grunddata betyde et kvalitetsløft i mange statistikker, ligesom der kan blive mulighed for at lave en boligstatistik. Desuden må det forventes, at Grønlands Statistik på sigt skal bruge færre ressourcer til at rense data.

Digitaliseringsstrategien har medført en ny lovgivning om persondata, som har bragt den grønlandske lovgivning tættere på de bestemmelser, der i dag er i den danske persondatalov.

Endelig betyder digitaliseringsstrategien, at Selvstyret og kommunerne får et fælles økonomistyrings- og ledelsesinformationssystem (ERP) og et nyt fælles HR- og lønsystem. På længere sigt forventer Grønlands Statistik, at det fælles offentlige økonomistyrings- og ledelsesinformationssystem kan give Grønlands Statistik nye muligheder, når de eksisterende statistikker kan laves med udgangspunkt i mere ensartede registreringer, og der introduceres systematiske og ensartede registreringer på nye områder, jf. i øvrigt afsnit 2.3 nedenfor.

I forbindelse med digitaliseringsstrategien vil Grønlands Statistik advokere for, at virksomheders indberetninger af regnskaber til det offentlige i fremtiden skal foregå digitalt. Indtastning af regnskaber til brug for nationalregnskabet og erhvervsstatistikkerne er i dag den største tilbageværende indtastningsopgave i Grønlands Statistik. Digital indberetning vil også reducere antallet af indtastningsfejl og dermed forbedre statistik kvaliteten.

2.3 Opbygning og forbedring af administrative registre

At Grønlands Statistik er Grønlands officielle statistikkontor betyder ikke, at Grønlands Statistik producerer alle statistikker fra indsamling af data til de færdige tabeller. Ligesom andre statistikkontorer er Grønlands Statistik afhængig af data produceret af andre myndigheder, virksomheder og organisationer. For langt de fleste statistikker gælder, at Grønlands Statistik indsamler, bearbejder og offentliggør statistikker på basis af data med udgangspunkt i registre, som er opbygget af offentlige myndigheder til administrative formål.

Det er Grønlands Statistiks vurdering, at statistikker på baggrund af centrale oplysninger i registre, som anvendes til administrative formål, giver de mest retvisende statistikker, da oplysningerne i registrene løbende kontrolleres af de ansvarlige myndigheder og i mange tilfælde også af de indberettende personer eller virksomheder. Samtidig er det væsentligt billigere at udarbejde statistikker på baggrund af administrative registre end at indsamle data hos virksomheder og personer, idet Grønlands Statistik ikke skal anvende ressourcer på at indsamle data, og det sikres, at oplysningerne indberettes på en ensartet form. Endelig kan opbygning og systematisk brug af administrative registre også medvirke til effektiviseringer hos den ansvarlige administrative myndighed.

I forlængelse af ovenstående er det Grønlands Statistiks indstilling, at der fremover i samarbejde med centraladministrationen og kommunerne - bl.a. i

sammenhæng med et nyt offentligt økonomi- og ledelsessystem (ERP) - bør sættes på, at nye statistikker baseret på data fra det offentlige udarbejdes med udgangspunkt i systematiske registreringer i tilknytning til sagsbehandlingen.

Generelt skal det sikres, at offentlige myndigheder, der opbygger administrative registre, konsulterer Grønlands Statistik og Digitaliseringsstyrelsen, således at det sikres, at registrene opbygges hensigtsmæssigt og også er egnet til statistik. Forpligtelsen til at indberette opbygning og ændring af registre til Grønlands Statistik er allerede indskrevet i statistikloven, men Grønlands Statistik vil i højere grad være udfarende med henblik på at gøre opmærksom på dette.

2.4 Rekvirerede opgaver

Det omfattende materiale, som Grønlands Statistik ligger inde med, giver mulighed for at tilbyde en række løsninger mod betaling. Betalings-opgaverne adskiller sig typisk fra den gratis, offentlige produktion ved enten at være mere detaljerede, indeholde andre kombinationer af data eller decideret være tilpasset den enkelte kundes behov. Begrundelsen for, at der skal betales, er ofte, at Grønlands Statistik kun har fejlsøgt oplysninger til at være retvisende på det niveau, hvor de offentliggøres. At anvende data på mere detaljeret niveau kræver yderligere behandling og fejlsøgning, som der tages betaling for.

Grønlands Statistik vil i fremtiden fortsat løse opgaver mod betaling i det omfang, det er foreneligt med basisstatistikken, samt i det omfang de fornødne personaleressourcer er til rådighed. Grønlands Statistik vil ikke aktivt forsøge at sælge flere opgaver og anser det ikke ubetinget som en succes, hvis mængden af betalte opgaver øges. Grønlands Statistik er i et vist omfang med til selv at udhule det fremadrettede forretningsgrundlag for rekvirerede opgaver ved at øge detaljeringsgraden i statistikbanktabellerne og ved at indarbejde opgørelser, der ofte efterspørges, i den statistikproduktion, der dækkes af finanslovsbevillingen.

Grønlands Statistik vil søge at begrænse rekvirerede opgaver til udelukkende at være tabeller på baggrund af registerkørsler. I det omfang kunder ønsker undersøgelser baseret på interviews, kan Grønlands Statistik efter godkendelse fra Datatilsynet bidrage med udtræk fra befolkningsregisteret til brug for stikprøverne. Som udgangspunkt gennemfører Grønlands Statistik ikke selv interviews, men vil i visse tilfælde kunne anvende interviews fra grønlandske eller danske intervieworganisationer.

Centraladministrationen og kommunerne anvender ofte eksterne konsulenter og forskere til at udarbejde rapporter og analyser, hvor Grønlands Statistiks opgørelser er centrale kilder. Efter konsulentene har fået tildelt en opgave, bestiller de ofte særkørsler hos Grønlands Statistik eller køber adgang til pseudoanonymiserede data til egne analyser på Grønlands Statistiks server.

Grønlands Statistik vil søge at øge opmærksomheden på, at Grønlands Statistik med fordel kan konsulteres, inden eksterne konsulenter hyres til at lave analyser og rapporter med statistisk indhold. Grønlands Statistik er af den opfattelse, at nogle af ovennævnte rapporter og analyser kan laves med et mindre ressourceforbrug. Grønlands Statistik kan således være behjælpelig med at vurdere, hvilke tal der allerede findes i Statistikbanken, hvilke opgørelser der kan dannes fra eksisterende registre i Grønlands Statistik med en relativ lille arbejdsindsats, og hvilke der kræver en større arbejdsindsats i form af samkøring af datasæt eller indhentning af nye oplysninger.

2.5 Administrative opgørelser

Grønlands Statistik anvender så vidt muligt internationale begreber, klassifikationer og metoder, når der udarbejdes statistikker. I nogle tilfælde er disse statistikker ikke præcist det, der efterspørges af de personer, der arbejder med et fagområde i dagligdagen - eksempelvis i centraladministration eller kommunernes administration. Ofte efterspørges eksempelvis opgørelse af tømrere uddannet fra Bygge- og anlægsskolen i Sisimiut fremfor det internationale begreb ”personer med erhvervsuddannelse indenfor ingeniørvidenskab, produktion og konstruktion”.

Fremadrettet vil Grønlands Statistik gå i dialog med de relevante myndigheder med henblik på, at Grønlands Statistik kan udarbejde administrative opgørelser. Det er særligt relevant indenfor områder, hvor administrative opgørelser relativt nemt kan udarbejdes ud fra de registre, som Grønlands Statistik allerede har opbygget. Det gælder eksempelvis områder indenfor offentlige finanser og lønninger samt arbejdsmarkeds- og undervisningsområdet. En forudsætning for Grønlands Statistik er, at der følger økonomiske ressourcer med, og at Grønlands Statistiks krav til datasikkerhed og datafortrolighed ikke kompromitteres.

Hovedparten af statistikkerne på folkeskoleområdet udarbejdes i dag af Uddannelsesstyrelsen, mens uddannelsesstatistik for andre områder udarbejdes af Grønlands Statistik. Med den øgede fokus på forløbsanalyser f.eks. i forbindelse med opgørelser af ungemålgruppen, er det væsentligt, at

der sker en tæt koordinering mellem Grønlands Statistik og Uddannelsesstyrelsen.

2.6 Formidling

Grønland Statistik vil i højere grad anvende kortere publikationer med fokus på interessante udviklinger i tallene. Dokumentation og metodebeskrivelser flyttes samtidig fra publikationer til relevante afsnit på hjemmesiden. De kortere publikationer skal indeholde links til mere detaljerede opgørelser i statistikbanken.

Forkortelse af publikationerne gennemføres både for at sikre større interesse for statistikken og for at mindske ressourceforbruget til oversættelse. Dermed kan medarbejderne også i højere grad fokusere på at øge omfanget og forbedre kvaliteten af de oplysninger, der er tilgængelige i Statistikbanken.

I tilknytning til publikationer udsendes der ofte en pressemeddelelse. Grønlands Statistik vil fremadrettet - i forbindelse med den enkelte udgivelse vurdere, om det er hensigtsmæssigt med en pressemeddelelse. En pressemeddelelse forudsætter en væsentlig nyhedsværdi i nye statistikker og skal udformes, så medierne direkte kan citere pressemeddelelsen.

I forbindelse med denne yderligere satsning på statistikbanken som den primære formidlingskanal er der behov for en opprioritering af kursusindsatsen for brugere. Grønlands Statistik vil løbende tilbyde kurser for såvel studerende, personer, der anvender statistik professionelt, som den almindelige borger. Det kan være et problem at vejlede brugere udenfor Nuuk. Derfor bliver kursusudbuddet suppleret med instruktionsfilm, der kan ses online, men alt efter interesse vil kurser udenfor Nuuk også kunne arrangeres.

IT-medarbejdere kan hente data i statistikbanken og genbruge data i programmer, fx apps til mobiltelefoner, særlige grafiske præsentationer på hjemmesider osv. Data er åbnet for alle brugere ved at give adgang til et API (application programming interface). Grønlands Statistik bruger det svenske statistikkontors udgave af API, fordi den kan fungere direkte i forbindelse med statistikbanken.

Der er allerede taget hul på de nye muligheder med API ved opdatering af turismehjemmesiden www.tourismstat.gl. Grønlands Statistik udnytter desuden selv de nye muligheder både med henblik på at forbedre egne grafiske præsentationer, men også for at opnå erfaring, som kan danne

grundlag for eksempler til og dialog med interesserede brugere. Den programkode, der anvendes på Grønlands Statistiks egen hjemmeside, er gratis tilgængelig for offentligheden med henblik på at tilskynde statistikbrugerne til at udnytte API'ens muligheder.

Mulighederne for en programmeringsmæssig tilgang til datavisualisering planlægges suppleret med forsøg med infografik, bl.a. for at skabe større interesse for Grønlands Statistiks opdateringer på Facebook. Dette arbejde er en oplagt mulighed for at høste erfaringer med brugen af R; et open-source programmeringssprog med anerkendte udvidelser til datavisualisering.

Statistikbanken bruges i dag primært til at formidle adgang til de statistikker, som Grønlands Statistik selv producerer. Herudover indeholder Statistikbanken enkelte statistikker, som uden datakontrol fra Grønlands Statistik lægges i banken - eksempelvis tal fra Embedsdyrlægen og Landslægeembedet.

Grønlands Statistiks ambition er, at flere institutioner benytter Statistikbanken, således at Grønlands Statistiks hjemmeside i endnu højere grad bliver den centrale hjemmeside for data om Grønland. Forudsætningen for at benytte Statistikbanken som formidlingskanal er, at leverandørerne lever op til visse standarder for kvalitet og uafhængighed, at tabellerne indeholder en tydelig kildeangivelse, og at der er tale om tabeller, som opdateres løbende, minimum en gang om året.

Med inspiration fra det finske statistikkontor har Grønlands Statistik udviklet makroer, der letter arbejdet med at danne statistiktabel. På længere sigt kan disse makroer også anvendes i forbindelse med dokumentation af statistiske registre og medvirke til at ensarte variabler og beskrivelser på tværs af statistikområder.

2.7 Adgang til anonymiserede eller pseudoanonymiserede mikrodata

Grønlands Statistiks formidling af oplysninger på person- og virksomhedsniveau (= mikrodata) er begrænset af persondataloven og statistikloven, som fastsætter, at oplysninger om enkeltpersoner eller enkelte virksomheder, som Grønlands Statistik modtager, ikke må videregives til andre.

Grønlands Statistik kan tillade personer, der ikke er ansat i Grønlands Statistik, at lave tabeller og analyser på Grønlands Statistiks pseudoanonymiserede mikrodata. At data er pseudoanonymiseret betyder, at personnummer, adresse og andet, der umiddelbart identificerer en person, er

erstattet med løbenumre. Pseudoanonymiserede data er ikke nødvendigvis helt anonyme, fordi det i et datasæt nogle gange er muligt at finde oplysninger om enkeltpersoner ved bagvejsidentifikation. Det kan eksempelvis i et datasæt være muligt at gætte oplysninger om en persons indkomst ud fra oplysninger om personens alder, uddannelse, civilstand, antal børn, bopæl mv. - især for personer med højere indkomst end gennemsnitsindkomst i området.

Statistikloven og den tilhørende datafortrolighedspolitik tillader kun adgang til pseudoanonymiserede data i forbindelse med forskning og lovforberedende arbejde. De nærmere betingelser for adgang til data er beskrevet i Grønlands Statistiks datafortrolighedspolitik. Adgang til pseudoanonymiserede mikrodata stilles til rådighed gennem en ekstern elektronisk adgang til Grønlands Statistiks server. Der gives adgang til data fra egen arbejdsplads over internettet og under særlige vilkår. Et af vilkårene er, at Grønlands Statistik overvåger de tabeller, der dannes, og som efterfølgende hentes fra Grønlands Statistiks server.

2.8 Sprog

Ca. 20 pct. af hjemmesidens brugere kommer fra lande uden for Grønland og Danmark. De høje tal indikerer, at interessen for Grønlands Statistiks arbejde også er stor i andre lande. Fra 2019 udgives Greenland in Figures hvert år på grønlandsk, dansk samt engelsk, og tabellerne i statistikbanken bliver også udgivet på engelsk, men der er utvivlsomt et behov for yderligere udgivelser på engelsk.

Det er en udfordring for oversættere og læsere af statistikker på grønlandsk, at mange grønlandske termer bliver dannet fra oversættelse til oversættelse. En dansk term i en tekst kan være oversat med beskrivelser på grønlandsk og kan være oversat på flere forskellige måder i samme tekst. For at afhjælpe problemet er Grønlands Statistik startet med at standardisere grønlandske termer ved at samle begreber ind fra forskellige statistikker. I tilknytning til tolkesystemet oprettes under Sprogsekretariatet en database med faste grønlandske oversættelser af fagudtryk. De termer, som Grønlands Statistik indsamler, kan på længere sigt indgå i sprogsekretariatets database.

2.9 Grønland i tal

Fra 2018 er Statistisk Årbog sammenlagt med Greenland in Figures. Greenland in Figures bliver fremadrettet en række tabeller, som suppleres med korte tekster, som genbruges på hjemmesiden.

Omlægningen af årbogen til en tabelsamling skyldes et ønske om at begrænse omfanget af oversættelser i takt med det stigende antal udgivelser. Samtidig er det Grønlands Statistiks vurdering, at brugerne i dag i høj grad har muligheder for at finde oplysninger, der svarer til de samfundsbeskrivende afsnit om lovgivning mv. på internettet f.eks. www.sullissivik.gl (socialområdet), www.peqqik.gl (sundhedsområdet), www.aka.gl (indkomster), www.asiaq.gl (klima) mv.

Fra 2019 udkommer Greenland in Figures også på grønlandsk (Kalaallit Nunaanni kisitsisit 2019) og dansk (Grønland i tal 2019), dog i 2019 grønlandsk og dansk kun som pdf-filer på hjemmesiden. I 2020 blev pjecen trykt på alle tre sprog. Igen er der fokus på, at tekstafsnit fra udgivelsen kan genbruges på hjemmesiden.

Årbogen indeholdt tabeller på områder, som for tiden ikke dækkes af Grønlands Statistiks ordinære udgivelser, eksempelvis klima, råstofområdet og folkeskolen. Disse tabeller viderefremmes fremover ved, at der oprettes tabeller i statistikbanken, hvorfra der kan laves udtræk.

2.10 Surveys og alternative kilder til statistik

Nationale statistikkontorer baserer traditionelt deres statistikker på udtræk fra administrative registre og fra surveys blandt personer og virksomheder. Grønlands Statistik bruger dog næsten udelukkende administrative registre.

Grønlands Statistik har ikke planer om at anvende surveys til løbende statistikker. Der er imidlertid behov for, at Grønlands Statistik kan servicere forskere mv., der ønsker at gennemføre surveys med vejledning og en række services i form af stikprøveudtræk, registerbaseret analyse af bortfald og opregning mv. Det er i første omgang planen at oprette et vejledende afsnit om surveys på Grønlands Statistiks hjemmeside.

Som en del af den globale fokus på big data er statistikkontorerne i andre dele af verden begyndt at fokusere på andre kilder til statistik. Grønlands Statistik vil i de kommende år søge at udvide erfaringerne med at bruge alternative datakilder. Butikkernes stregkoder, hvor salget på enkelte varegrupper registreres, kan eksempelvis medvirke til at forbedre vægt fordelingen i forbrugerprisindekset og delvis erstatte forbrugsundersøgelser i nationalregnskabet. Data om telefonforbrug kan anvendes til at estimere fordelingen på nationaliteter, der besøger Grønland. Forsøgene med alternative datakilder skal så vidt muligt ske i samarbejde med relevante

samarbejdspartnere og bl.a. bruges til at høste erfaringer til kommende revisioner af statistiklovgivningen.

2.11 Software

Grønlands Statistik anvender i dag WPS som den primære software til databehandling. I WPS anvendes programmeringssproget SAS. Licenserne til WPS er imidlertid væsentligt billigere end tilsvarende fra SAS Institute, og WPS har yderligere den fordel, at det også kan køre scripts skrevet i programmeringssproget R. R er et open-source statistikprogram og programmeringssprog, som i dag anvendes hyppigere end SAS på de uddannelsesinstitutioner, som Grønlands Statistik rekrutterer fra. En fuldstændig overgang til R vil derfor være en mulighed på længere sigt.

Et hurtigt skifte fra SAS til R vil være problematisk, fordi alle programmer og datasæt skal omlægges, og medarbejderne skal lære et nyt programmeringssprog. Et skifte vil imidlertid indebære en række fordele med hensyn til fremtidig rekruttering i retning af, hvor attraktiv en arbejdsplads Grønlands Statistik er, og hvilke efteruddannelsesmuligheder der er.

Grønlands Statistik vil i første omgang høste erfaringer med R fra arbejdsopgaver, der ligger ud over den faste statistikproduktion. Det er f.eks. oplagt at bruge R til datavisualisering, indhold til sociale medier, og automatisk dannelse af rapporter. Herudover kan det være relevant at anvende R til projekter, hvor der samarbejdes om programkode med andre landes statistikkontorer, forskningsmiljøer mv. eksempelvis befolkningsfremskrivninger. Fast statistikproduktion bliver indtil videre beholdt i SAS.

2.12 Indberetninger til internationale organisationer

Grønlands Statistik indberetter løbende til organisationer under FN og en række andre internationale organisationer. Grønlands Statistik indberetter data fra statistikker, der allerede laves, mens der kun i meget begrænset omfang udarbejdes særskilte opgørelser. Grønlands Statistik modtager betaling for indberetninger til Nordisk Råds statistikbank, men indberetter også på dette område overvejende data fra statistikker, der i forvejen udarbejdes.

Grønlands Statistik mødes løbende af ønsker om nye statistikker, indikatorer eller nye opgørelsesformer primært i tilknytning til departementernes deltagelse i internationalt samarbejde. Ønsker til nye opgørelser i forbindelse

med internationalt samarbejde indgår i bestyrelsens prioriteringer af de økonomiske og personalemæssige ressourcer på lige fod med ønsker, der udspringer af lokale ønsker. Grønlands Statistik anvender i forvejen, så vidt det er muligt, internationale begreber, klassifikationer og metoder, når der udarbejdes statistikker, således at der er mulighed for internationale sammenligninger.

2.13 FNs verdensmål

FN har vedtaget 17 mål for en bæredygtig verden, som medlemslandene er enige om at forfølge. Grønlands Statistik har ansvaret for at udarbejde hovedparten af de statistikker, der skal belyse, om udviklingen i Grønland går den rigtig vej og i det rigtige tempo.

Grønlands Statistiks opgaver i forbindelse med opfølgning på verdensmålene er ikke endeligt fastlagt. En langsigtet prioritering og plan for Grønlands Statistiks arbejde kan først vedtages efter Naalakkersuisut har vedtaget en handlingsplan. Når der foreligger en handlingsplan fra Naalakkersuisut vil Grønlands Statistik vurdere, om der skal ændres i prioriteringen af de statistikker, der udarbejdes for at følge op på verdensmålene.

FN har udpeget mere end 200 globale indikatorer, som er udgangspunktet for den statistiske opfølgning på verdensmålene. En del af de globale indikatorer er imidlertid ikke relevante for Grønland, eller det er ikke muligt at skaffe de relevante data. For en række indikatorer gælder det, at FN endnu ikke har fastlagt en metode til at udarbejde indikatoren, eller at indikatoren ikke er baseret på statistik, men i højere grad på en rapportering om landenes lovgivning (f.eks. ligestilling). Udgangspunktet er fortsat, at bevillingen til Grønlands Statistik skal anvendes til at udvikle de statistikker, der har den største relevans for Grønland.

Grønlands Statistik stræber efter gradvist at dække flere globale indikatorer, men fokus er primært på nationale indikatorer. Nationale indikatorer medvirker til, at Grønland hurtigere kan måle udviklingen mod verdensmålene. De administrative udgifter begrænses, og der sikres fokus på områder, der er særligt relevante for Grønland. Ulempen ved nationale indikatorer er, at det kan være sværere at sammenligne Grønland med andre lande.

Centralt i Grønlands Statistiks arbejde med verdensmålene er den oversigt over verdensmålsindikatorer, der ligger på Grønlands Statistiks hjemmeside, www.stat.gl. Oversigten er en lettilgængelig bruttoliste over eksisterende

globale og nationale indikatorer, som udarbejdes af Grønlands Statistik, eller formidles gennem Grønlands Statistiks Statistikbank. Målgruppen for oversigten er alle, der ønsker at arbejde med verdensmålene. Naalakkersuisut, kommuner, virksomheder, foreninger mv. kan således fra bruttolisten vælge de indikatorer, som er relevante for de pågældende organisationens handleplaner.

Grønlands Statistik arbejder løbende med at supplere listen over indikatorer f.eks. ved at eksisterende statistikker og planlagte statistikker sættes ind i SDG-rammen. Der arbejdes i øvrigt med at udvide listen med udgangspunkt i nedenstående principper.

Der skal særlig fokus på at udvikle indikatorer for de af verdensmålene, hvor der i dag er få eller ingen tilgængelige indikatorer. Indenfor miljøområdet prioriteres det at udarbejde indikatorer for fiskeriets bæredygtighed og for håndtering af affald.

Rådata til Grønlands Statistiks eksisterende produktion hentes i stor udstrækning fra administrative registre i det offentlige. Det er derfor oplagt fremadrettet at have fokus på, hvad der kan hentes fra planlagte IT-systemer, og hvad der er af uudnyttede muligheder i de eksisterende IT-systemer. På socialområdet er der planlagt et sagsstyringssystem, som i første omgang introduceres på børneområdet. Det betyder bedre mulighed for at følge underretninger til de sociale myndigheder og eventuelle efterfølgende anbringelser. Indenfor kriminalområdet skal det undersøges, om det er muligt at udnytte oplysninger om ofre for kriminalitet til en systematisk statistik. Naalakkersuisuts initiativer f.eks. i form af redegørelser og ny lovgivning kan ofte bruges som afsæt for nye statistikker. Det forventes, at Naalakkersuisuts arbejde med en handicapredegørelse fører til mere systematisk dataindsamling på området i fremtiden. Desuden kan arbejdet med indikatorer til den fælles grønlandsk-danske arbejdsgruppe om udsatte børn genbruges i verdensmålssammenhæng.

Som grundlag for analyser af den grønlandske økonomi arbejdes der med en samordning og tilhørende kvalitetsløft af de centrale erhvervsstatistikker og økonomiske statistikker. Det er bl.a. nødvendigt i forbindelse med det aktuelle samarbejde med DREAM om opbygning af økonomiske modeller og fiskerikommissionens ønsker om flere analysemuligheder for fiskeriet. Planerne skal ses i sammenhæng med verdensmål 17, som understreger vigtigheden af det datamæssigt grundlag til samordning af forskellige initiativer for at nå verdensmålene.

Nedenfor oplistes, hvilke indikatorer der arbejdes på at udvikle, bl.a. med afsæt i ovenstående principper:

- SDG 3: Sundhed og trivsel
Sengedage
Personer med handicap
- SDG 9: Industri, innovation og infrastruktur
Adgang til højhastighedsinternet fordelt på lokaliteter
- SDG 10 Mindre ulighed
Pensionsstatistik
- SDG 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund
Affaldshåndtering fordelt på lokaliteter
- SDG 14 Livet i havet:
Økologisk bæredygtigt fiskeri
- SDG 16 Fred, Retfærdighed og stærke institutioner
Børneanbringelser og underretninger
Ofre for anmeldt kriminalitet
- SDG 17 Partnerskab for handling – Sammenhængende analyseapparat
Inklusion af selskabssektor i offentlige finanser
Betalingsbalance
Satellitregnskab fiskeri

3 Enkelte statistikområder

3.1 Baggrund for bestyrelsens prioriteringer

I mindre lande som Grønland er det ofte relativt dyrt at udarbejde statistik. Selv om statistikkerne udarbejdes med udgangspunkt i en mindre befolkning, kan udgifterne til statistikkerne ikke skaleres ned i forhold til befolkningstallet. Når Grønlands Statistiks bestyrelse skal prioritere statistikområder, er det derfor nødvendigt med en nøje prioritering af hvilke statistikområder, der skal arbejdes med.

I det omfang, der er datamæssigt grundlag samt et økonomisk og personalemæssigt råderum til at igangsætte nye statistikker, prioriterer bestyrelsen i de kommende år en udvidelse af de basale statistikker om eksempelvis efteruddannelse, betalingsbalance, børn anbragt udenfor hjemmet, og boligforhold fremfor egentlige analyser eller supplerende velfærdsindikatorer.

Bestyrelsens prioriteringer tager normalt udgangspunkt i, hvorvidt der allerede foreligger registreringer, som muliggør opbygningen af nye

statistikker på de områder, hvor der ønskes nye eller supplerende statistikker. Hvis der ikke kan tages udgangspunkt i eksisterende registreringer og IT-systemer, vil det ofte tage adskillige år, før der foreligger data, der kan danne udgangspunkt for nye statistikker.

3.2 Udvikling indenfor de nærmest kommende år

Bestyrelsen har prioriteret udvikling indenfor de områder, som er oplyst nedenfor med henblik på, at statistikkerne kan sættes på udgivelsesplanen senere i år eller i løbet af de kommende år. I oplystningen er desuden medtaget en række udviklingsprojekter, som bestyrelsen har overvejet indenfor de nærmest foregående år, men som endnu ikke har kunnet realiseres.

Det er væsentligt at være opmærksom på, at ikke alle udviklingsprojekter kan gennemføres indenfor den nuværende bevillingsramme og med det aktuelle personale, jf. bl.a. nedenstående afsnit 5 og 7.

3.3 Offentlige finanser

Grønlands Statistik vil i 2020 gennemføre en udvidelse af statistikken over offentlige finanser med selskabssektoren.

I dag omfatter statistikken over de offentlige finanser udelukkende sektoren offentlig forvaltning og service. Fraværet af selskabssektoren betyder, at en række anlægsudgifter til de offentligt ejede boliger, landingsbaner, Nukissiorfiit m.m. ikke optræder i statistikken. En fejlagtig antagelse om, at fx overskuddet i offentlig forvaltning og service viser økonomien for hele den offentlige sektor, vil derfor give udtryk for en økonomi, der fremstår langt stærkere, end den reelt er. Inkludering af den offentlige selskabssektor vil råde bod herpå og medvirke i et totalt og retvisende billede for hele den offentlige sektor i Grønland.

3.4 Sundhed

Grønlands Statistik modtog i FL2020 en etårig bevilling på 300.000 kr. til at vurdere mulighederne for at anvende registreringer i Cosmic (Elektronisk patientjournal) til sundhedsstatistikker. Oplysningerne fra Cosmic skal muligvis suppleres med andre kilder f.eks. om behandlinger i udlandet.

Det planlægges, at bevillingen bruges til statistik om sygehusbenyttelse i stil med den tilsvarende statistik fra Danmarks Statistik. Statistikken vil indeholde

oplysninger om eksempelvis antal udskrivinger, afdeling, antal sengedage, antal konsultationer, patienternes alder og køn. På længere sigt er det hensigten at inddrage udskrivningsdiagnose, men oplysningerne er i øjeblikket ikke fuldstændige. Oplysningerne om sygehusbenyttelse kan kombineres med socioøkonomiske data, som fx uddannelse, indkomst, uddannelse, beskæftigelse, familiestatus mm.

Grønlands Statistik arbejder desuden på at gøre flere sundhedsdata tilgængelige for forskning og på at offentliggøre resultaterne fra folkesundhedsundersøgelserne i statistikbanken.

3.5 Indkomster

Der planlægges en kritisk gennemgang af skattefri indkomstoverførsler med henblik på at vurdere, om der er behov for en revurdering af, hvilke ydelser der medregnes i indkomststatistikken. Desuden planlægges at erstatte eller supplere husstandsopgørelserne med opgørelser på familieniveau.

3.6 Beskæftigelse

Det er en udfordring, at beskæftigelsesstatistikken udkommer længe efter den periode, statistikken omhandler. Det skal derfor vurderes, om de månedlige specifikationer fra Skattestyrelsen kan være udgangspunkt for foreløbige tal eller en indikator for lønmodtagerbeskæftigelsen.

Desuden arbejdes der i den årlige beskæftigelsesstatistik på en opdeling af beskæftigede i lønmodtagere og selvstændige, og en opgørelse af beskæftigede blandt personer, der ikke er fastboende.

3.7 Befolkningsstatistik

De seneste års stigning i antallet af udenlandske statsborgere betyder, at der er stigende usikkerhed forbundet med at anvende fødested og statsborgerskab til at beskrive nogle af befolkningens karakteristika. Grønlands Statistik har været i dialog med det norske statistikkontor om den metode til afgrænsning af indvandrere, Norge har anvendt siden 1994. I modsætning til indvandrerafgrænsningen i Danmark anvender Norge kun fødestedsoplysning og ikke statsborgerskab for personen, forældre og bedsteforældre. Den norske opgørelsesform er særligt relevant for Grønland, idet den gør det muligt at skelne mellem personer fra forskellige dele af rigsfællesskabet.

Grønlands Statistik planlægger en opgørelse af indvandrere, der klassificerer

befolkningen efter fødested på samme måde som i Norge.

Fra 2020 er Grønlands Statistiks standardudtræk fra folkeregisteret udvidet. Det betyder, at det nu er muligt at lave statistik om vielser, skilsmisser og adoptioner.

3.8 Indkomstoverførsler og tilskud på socialområdet

Til den løbende socialstatistik modtager Grønlands Statistik et udtræk af personbogføringen fra det fælleskommunale administrationssystem Winformatik og det nye fællesoffentlige økonomisystem (ERP). Desuden har Grønlands Statistik i de senere år haft adgang til supplerende oplysninger om sociale udbetalinger fra det offentlige lønsystem og fra kommunernes fagmoduler.

Fremadrettet er det ambitionen, at data om offentlig hjælp knyttes til familier modsat den eksisterende statistik, der udelukkende omhandler personer. Offentlig hjælp er i lovgivningen rettet mod familier.

3.9 Børn anbragt udenfor hjemmet

Det er hensigten at arbejde mod en samlet statistik for børn placeret udenfor hjemmet.

Grønlands Statistik udarbejder allerede en opgørelse over beboere på selvstyrets B&U-institutioner. Disse oplysninger skal fremadrettet suppleres med oplysninger om beboere på kommunale institutioner, selvejende institutioner og i familiepleje. Kilderne er kommunernes takstbetalinger og opgørelser over selvstyrets indtægter fra kommunernes betaling for beboere på selvstyrets institutioner. De økonomiske oplysninger suppleres med oplysninger fra kommunerne indhentet af Socialstyrelsen.

I øjeblikket har Grønlands Statistik kun adgang til økonomiske oplysninger på området for børn og unge. De økonomiske oplysninger kan suppleres med andre relevante oplysninger eksempelvis årsag til anbringelse fra Socialstyrelsen.

Der arbejdes desuden på en udvidelse af familiestatistikken med udgangspunkt i en opgave lavet for børnetalsmanden. Forventningen er, at det kan føre til en udgivelse om husstande med børn, hvoraf det vil fremgå, om børn bor med to forældre, forældre med partner eller med enlig voksen. Desuden vil det fremgå, om ikke-hjemmeboende børn bor på kollegie eller

institution, er i familiepleje eller bor sammen med andre nære slægtninge, søskende, bedsteforældre mv.

3.10 Personer med handicap

Grønlands Statistik arbejder med opgørelser over personer med handicap placeret på institutioner i og udenfor Grønland. I dag udgives en statistikbanktabel med beboere med handicap på selvstyrets institutioner i Grønland. Disse oplysninger skal fremadrettet suppleres med oplysninger om personer med handicap på kommunale institutioner, selvejende institutioner og danske institutioner. Kilderne er kommunernes betalinger til institutioner og selvstyrets indtægter fra kommunernes betaling for beboere på selvstyrets institutioner. De økonomiske oplysninger suppleres med oplysninger om beboere indhentet af Socialstyrelsen.

Desuden arbejdes med oplysninger om alle personer med handicap, herunder personer med handicap, der bor hjemme. I første omgang er der fokus på en overordnet kategorisering af handicappets art i samarbejde med Socialdepartementet, som indhenter oplysningerne fra kommunerne

3.11 Turisme

Grønlands Statistik udgiver statistikker om udenrigspassagerer, krydstogtpassagerer og overnatninger.

Det planlægges at forbedre metodebeskrivelsen i overnatningsstatistikken med en tydeligere afgrænsning af, hvilke typer overnatningsfaciliteter der inkluderes i statistikken. Hvordan defineres et hotel/vandrehjem eksempelvis i modsætning til indkvartering. Med udgangspunkt i definitionen skal det angives, hvor stor en andel af den samlede kapacitet, der modtages indberetninger fra, og som derfor indgår i statistikken.

Desuden skal det ved samarbejde med turisterhvervet sikres, at Grønlands Statistik har kendskab til nye overnatningssteder, når de åbner.

3.12 Betalingsbalance og udenrigshandel

Der er siden 2013 i samarbejde med Danmarks Statistik og Nationalbanken gennemført en indledende analyse af mulighederne for en løbende betalingsbalancestatistik for Grønland. Analysen har i en årrække ligget stille, men er genoptaget i 2019.

Grønlands samhandel med omverdenen har i de seneste år ændret karakter. Tidligere foregik næsten al varehandel gennem Ålborg. I dag forekommer varehandel ad andre kanaler, internethandel, chartrede fartøjer, der fisker på grønlandske licenser og lander i udenlandske havne mv.

De to store grønlandske fiskerikoncerner virker i både Grønland og Danmark. Meget af deres udenrigshandel foregår derfor internt i koncernerne, hvor varer ofte flyttes inden for koncernen, før der er indgået aftale om salg ud af koncernen. Det er en udfordring både i forbindelse med at fastsætte en eksportpris og med at fastslå modtagerlandet.

I forbindelse med arbejdet med betalingsbalancen planlægges en kritisk gennemgang af udenrigshandelsstatistikken, og de registreringer der er kilde til statistikken.

3.13 Arbejdssøgende

Et problem i forbindelse med opgørelserne over arbejdssøgende er kommunernes forskelligartede og skiftende praksis med hensyn til krav om ”stempling”.

Grønlands Statistik vil undersøge mulighederne for i højere grad at knytte opgørelserne om arbejdssøgende sammen med udbetalinger af diverse overførselsindkomster for at sikre ensartede opgørelser på tværs af kommunerne. Dette er særligt relevant, hvis der gennemføres reformer af ydelserne til de arbejdssøgende, som gør det muligt at skelne mellem personer, som er aktivt jobsøgende og eksempelvis langtidssyge.

3.14 Efteruddannelse

De seneste års uddannelsesindsats bl.a. med udgangspunkt i tilskud fra EU betyder en stigende efterspørgsel efter opgørelser over kortere arbejdsmarkedsuddannelser (primært under Majoriaq), som ikke registreres i ISCED-opgørelserne. Grønlands Statistik vil fremadrettet søge at opbygge en statistik over arbejdsmarkedsuddannelser.

Udgangspunktet er i første omgang at udarbejde opgørelser over udbetalinger af uddannelsesstøtte til personer på Majoriaq for herigennem at få overblik over aktive studerende. Selvstyret har udviklet et IT-system (IT-reg.) til registrering af uddannelser og kurser under Majoriaq. Foreløbigt vurderes det imidlertid, at registreringerne ikke er fuldstændige og tilstrækkelig ensartede

til, at de kan være udgangspunkt for opgørelser over gennemførte forløb, frafald mv.

3.15 Socioøkonomisk befolkningsregnskab

I forbindelse med de holdbarhedsmodeller som udarbejdes af DREAM udarbejdes der et socioøkonomisk befolkningsregnskab, hvor alle personer i folkeregisteret henføres til én arbejdsmarkedskategori. Antallet af arbejdsmarkedskategorier, skal fastsættes ligesom opgørelsestidspunkt og prioritering af forskellige tilstande (da én person kan være i flere grupper).

Befolkningen kan eksempelvis opdeles i følgende grupper efter tilknytning til arbejdsmarkedet:

- Beskæftigede
- Beskæftigede pensionister
- Ledige, arbejdsmarkedsydelse
- Ledige, offentlig hjælp
- Studerende med beskæftigelse
- Studerende uden beskæftigelse
- Personer med barselsdagpenge

Statistikken skal indgå i opdateringer af bl.a. holdbarhedsberegningerne, men har også selvstændig interesse. Det kan også blive aktuelt med nye statistikker eksempelvis om uddannelsesstøtte, revalidering og flexjob.

3.16 Nationalregnskabet

Udarbejdelse af nationalregnskabet er todelt. Beregning af endelige tal sker i første halvdel af året med opstilling af varebalancer for et givent år. I 2020 er det eksempelvis endelige tal for 2017, som skal opstilles. Beregning af foreløbige tal sker i sidste halvdel af året, hvor der i 2020 skal beregnes foreløbige tal for årene 2018 og 2019. Denne del af nationalregnskabet er den almindelige drift af nationalregnskabet.

I de kommende år er der særligt fokus på at opbygge kompetence i Grønland vedrørende deflatering (fastprisberegninger) og forbedre beregningerne af de foreløbige tal, således at der undgås for store revisioner, når de endelige tal udgives.

De offentlige finanser i Nationalregnskabet er i 2019 omkodet, så statistikken over offentlige finanser i højere grad direkte kan bruges i nationalregnskabet.

Det er hensigten, at foretage en tilsvarende samordning mellem beskæftigelsesstatistikken og beskæftigelsesoplysningerne i nationalregnskabet.

En væsentlig svaghed i nationalregnskabet vedrører anlægsinvesteringer (hvor mange kvadratmeter bygges der, og hvad koster de, samt hvor mange kvadratmeter nedlægges) og boligbenyttelse (hvor mange kvadratmeter er beboet, og hvad er boligudgiften pr. kvadratmeter).

Boligområdet har også selvstændig interesse, idet oplysninger om befolkningens boligforhold i dag er et væsentlig input i forbindelse med tildeling af midler til kommende byggerier.

Grønlands Statistik deltager i arbejdet med etablering af et bygningsregister under grunddataprogrammet. Der er imidlertid ikke i den nærmeste fremtid udsigt til, at bygningsregisteret kommer i drift. Det vil derfor muligvis være nødvendigt at igangsætte midlertidige overgangsløsninger.

3.17 Kriminalstatistik

Det skal vurderes, om der med udgangspunkt i de registreringer, som Grønlands Statistik allerede modtager fra politiet, kan udarbejdes en offerstatistik for personfarlig kriminalitet. Behovet for en sådan statistik er også blevet nævnt i Grønlands Statistiks dialog med Rådet for Grønlands Retsvæsen.

Desuden vurderes det, om der kan udarbejdes en recidivstatistik, dvs. en statistik over tilbagefald til kriminalitet efter udstået dom.

3.18 Fiskeri

Der planlægges en ny statistik opdelt efter fartøjssegment og fiskeriområde. Med den nye statistik skelnes mellem fiskeriområder, kystnært og havgående fiskeri samt om fisken er fanget af joller, kuttere eller trawlere opdelt efter arter. Data er inkl. udsmid og vrug i modsætning til de eksisterende data, som er produktionsbare mængder opstillet kvartalsvis.

4 Forskning

4.1 Forskning

Grønlands Statistik er ifølge statistikloven bemyndiget til at drive eksternt finansieret forskning. Grønlands Statistik har kun i meget begrænset omfang udnyttet denne mulighed. I samarbejde med forskere i og udenfor Grønland har Grønlands Statistik dog medvirket til forskningsprojekter ved – mod betaling - at stille data til rådighed.

Heller ikke i den nærmeste årrække forventer Grønlands Statistik at have personaleressourcer til selv at forske. Der planlægges dog en række forbedringer for forskere, der ønsker at benytte Grønlands Statistiks data i form af bedre beskrivelser af eksisterende data og adgang til fællesnordiske data i samarbejde med de øvrige nordiske statistikkontorer.

5 Personale

5.1 Personale

Ultimo 2019 er der 15 fuldtidsansatte i Grønlands Statistik.

5.2 Rammer i form af overenskomster og bevillinger

Grønlands Statistik er ligesom den øvrige offentlige sektor underlagt en central styring af løn og central tildeling af personaleboliger. Rammebetingelserne – sammenholdt med en stigende opgavemængde – betyder, at Grønlands Statistik i de kommende år må imødesee en voksende udfordring med at rekruttere og fastholde personale med de nødvendige kvalifikationer.

5.3 Nye kompetencer

Arbejdsopgaverne i Grønlands Statistik er ændret i de senere år. Grønlands Statistik modtager i stigende grad indberetninger til statistikkerne elektronisk og offentliggørelserne sker i dag udelukkende gennem Grønlands Statistiks hjemmeside med den tilhørende statistikbank.

Grønlands Statistik har i løbet af de seneste år indgået aftale med andre styrelser under Selvstyret om, at disse mod betaling varetager Grønlands

Statistik opgaver i forbindelse med støttefunktioner indenfor IT og regnskab. Fremadrettet overvejes det, om der med fordel også kan indgås samarbejde om andre administrative opgaver.

Samlet set betyder ovenstående, at opgaver vedrørende bogholderi, arkivering, indtastning og indsamling af data, grafisk opsætning, IT-support og tolkning i løbet af de seneste 5-10 år er blevet væsentligt reduceret, og at kravene til personalesammensætningen i Grønlands Statistik gradvist er blevet ændret, således at næsten alle medarbejdere fremadrettet skal have kompetencer indenfor kerneopgaven statistikproduktion. Den øgede brug af elektronisk indberetning og offentliggørelse har været årsag til, at der kan produceres flere statistikker, og at brugerne har mulighed for at udtrække mere detaljerede oplysninger end tidligere. For at denne udvikling kan fortsætte, er der brug for at fastholde og rekruttere medarbejdere med kompetencer indenfor IT, databehandling og dataanalyse.

Grønlands Statistik er opmærksom på organisationens sårbarhed overfor opsigelser og på betydningen af at kunne rekruttere ansatte med de rette kompetencer. Der skal derfor fokuseres på fastholdelse af Grønlands Statistiks nøglemedarbejdere samt på at øge Grønlands Statistiks synlighed blandt grønlandske studerende med henblik på at tiltrække dygtige medarbejdere.

5.4 Fastholdelse

Et fagligt udviklende arbejdsmiljø anses som centralt i forbindelse med fastholdelse af medarbejdere. Grønlands Statistik skal skabe rammerne for at medarbejderne kan tage ansvaret for egen faglige udvikling.

Dagligdagen skal indeholde afvekslende opgaver. Udover de løbende driftsopgaver skal der være tid til at arbejde med prioriterede udviklingsprojekter evt. i samarbejde med forskere, studerende samt analytikere ansat i den offentlige administration.

Grønlands Statistik skal understøtte medarbejdernes engagement ved at tilbyde attraktive muligheder for efteruddannelse, deltagelse på konferencer og anden kompetenceudvikling. Aktiviteter af denne art prioriteres med udgangspunkt i nærværende virksomhedsprogram.

Den specialiserede faglige udvikling kan ske gennem kurser hos de nordiske statistikkontorer og eventuelt andre internationale samarbejder for nationale statistikkontorer. I samarbejde med centraladministrationens kursusafdeling og lokale uddannelsesinstitutioner skal det desuden undersøges, om der kan

skabes tilstrækkelig interesse for, at også mere specialiserede uddannelsesbehov kan tilbydes lokalt. Oplæring i brug af de nødvendige IT-redskaber kan i dag i stort omfang tilgodeses gennem E-learning.

5.5 Rekruttering

Det grønlandske uddannelsessystem er kun i meget begrænset omfang rettet mod at udvikle de kompetencer, som Grønlands Statistik efterspørger. En meget lille del af gymnasieeleverne vælger matematik på højt niveau, og på de videregående uddannelser i Grønland kræver det et aktivt tilvalg i forbindelse med valgfag, opgave og specialeemner at udvikle de kompetencer, som Grønlands Statistik efterspørger.

Grønlands Statistik ønsker at øge sin synlighed på uddannelsesinstitutionerne ved at deltage i undervisningsforløb, afholde kurser og medvirke i vejledningsforløb i forbindelse med opgaver. Grønlands Statistik vil desuden løbende søge praktikanter både blandt studerende i Grønland og blandt grønlandske studerende i Danmark.

Grønlands Statistik vil gøre beslutningstagerne opmærksomme på, at det grønlandske uddannelsessystem savner fokus på undervisning i IT, matematik og naturfag allerede fra folkeskoleniveau.

På Grønlands Statistiks hjemmeside er der oprettet et særligt afsnit for studerende bl.a. med ideer til emner i forbindelse med større opgaver på de videregående uddannelser.

Grønlands Statistik har tidligere haft studentermedhjælpere ansat til indtastningsopgaver, indsamling af data mv. Med den øgede digitalisering er mange af disse arbejdsfunktioner faldet bort, hvorfor Grønlands Statistik ikke længere søger studentermedhjælpere til disse funktioner. Grønlands Statistik er fortsat interesseret i at ansætte studentermedhjælpere, men det er i højere grad med henblik på fremtidig rekruttering. Kravene til potentielle studentermedhjælperes faglige kvalifikationer er derfor væsentligt forøget i forhold til tidligere.

5.6 Konsulenter og ansatte udenfor Grønland

Grønlands Statistik har i dag 2 faste medarbejdere ansat med bopæl udenfor Grønland. Medarbejderne udenfor Grønland har begge været ansat i Grønlands Statistik i minimum ti år. Ansættelser udenfor Grønland har været nødvendig på grund af rekrutteringssituationen.

Fremadrettet er det naturligvis målet, at nye medarbejdere skal arbejde fra kontorerne i Nuuk. På grund af problemer med at rekruttere lokalt kan det imidlertid være fornuftigt i perioder at supplere med kortidsansættelser udenfor Nuuk eller at bruge konsulenter fra de øvrige nordiske statistikkontorer fremfor at anvende ressourcer på at oplære personale, der kun opholder sig kort tid i Grønland.

Nationalregnskabet og betalingsbalancen udarbejdes i dag med konsulentbistand fra Danmarks Statistik. Områderne kræver en så omfattende specialviden, at der også i årene fremover kalkuleres med løbende bistand fra Danmarks Statistik.

6 Brugere

6.1 Brugere

Gennem logning af besøg på Grønlands Statistiks hjemmeside er det muligt at følge, hvor meget Grønlands Statistiks produkter benyttes, hvilke produkter der er mest interesse for, og fra hvilke lande der søges information om Grønland.

Grønlands Statistik vil supplere besøgsstatistikkerne med undersøgelser af brugernes tilfredshed med de statistikker, de anvender. Der planlægges ikke en større brugerundersøgelse, men i stedet møder med centrale brugere i kommuner, interesseorganisationer, institutioner, forsknings- og undervisningsinstitutioner. Grønlands Statistik er i kraft af den fysiske placering af kontoret i daglig kontakt med centraladministrationen, så her vurderes behovet for brugermøder at være mindre aktuelt.

I forbindelse med den løbende undervisning i hjemmeside og statistikbanken vil Grønlands Statistik systematisk indhente deltagernes vurdering af hjemmesiden.

Det er væsentligt at gøre brugerne opmærksomme på, at ikke alle ønsker kan imødekommes pga. begrænsninger i personaleressourcer og økonomiske ressourcer, og at eventuelle ønsker til nye eller ændrede statistikker derfor som hovedregel skal indgå i bestyrelsens prioritering af statistikker, eller betales af brugerne selv.

7 Økonomi

7.1 Økonomi

I en lang årrække har udfordringer med at rekruttere kvalificeret personale i højere grad end bevillingsniveauet været en flaskehals i forhold til ambitionerne om forbedringer af eksisterende statistikker og start af nye statistikker.

Forudsat at rekrutteringssituationen forbedres, kan en del af de initiativer, der oplystes i ovenstående afsnit 3 - i løbet af en årrække - indarbejdes i Grønlands Statistiks årlige arbejdsprogrammer indenfor de nuværende bevillingsrammer. Nogle af de nye statistikområder vurderes dog at være så ressourcekrævende, at det forudsætter, at Grønlands Statistik tilføres øgede bevillinger i de kommende bevillingslove. En tilførsel af en tilstrækkelig bevillingsramme og rekruttering af det rigtige personale er en nødvendig, men på mange områder ikke en tilstrækkelig forudsætning. Grønlands Statistik er således på mange områder afhængig af, at der foreligger mere systematiske og ensartede registreringer som grundlag for statistikkerne.